

Оптимізація сприйняття матеріалу у навчанні студентів медичних ВНЗ.

Губарь А.О., Бачурін Г.В., Бачурін В.І., Довбиш М.А.

Запорізький державний медичний Університет

Кафедра урології, променевої діагностики і терапії

Освітній процес потребує нових освітніх технологій, що забезпечують підготовку молоді до життя в сучасному інформаційному суспільстві. Збільшення швидкості приросту інформації розвиває когнітивну діяльність людини, а в практичному плані відображає його здатність до навчання. Отже, провідною метою сучасної освіти має стати формування інформаційної компетентності молодих лікарів. У зв'язку з появою нових напрямків у науці, народжується і новий понятійний апарат. Когнітивний підхід принципово відрізняється тим, що всі процеси розглядається як складові загального процесу інформаційного обміну між людиною і середовищем. У нових умовах необхідно створювати і нові технології навчання – когнітивні, тобто шляхи, прийоми, способи, що дозволяють забезпечити ефективне розуміння студентами реального світу, успішну адаптацію до життя в інформаційне перенасиченої середовищі та інтелектуальний розвиток. Наприклад, за допомогою спеціальної системи завдань, що забезпечують логічний переробку інформації. Так, зроблена спроба реалізувати когнітивний принцип у вивченні предмету «Урологія».

Характерною особливістю робочої програми є не тільки ретельний відбір необхідного мінімуму теоретичних відомостей, практичного та клінічного матеріалу, а й жорстка система контролю знань. Необхідним елементом контролю є вихід на обґрунтований діагноз на основі принципів доказової медицини, написання рефератів, конспектів, учбової історії хвороби та їх публічний захист, участь у наукових студентських конференціях тощо. Завдання викладача полягає не тільки в тому, щоб ставити контрольні запитання та оцінювати результати роботи студентів, а й формувати у студентів здатність до самооцінки,

самоконтролю шляхом залучення його в відкрите обговорення «свого» і «чужого» виступів, будь-якого виду навчальної роботи.

Суть когнітивної технології в навчанні полягає в забезпеченні розуміння студентами навчальної інформації. Для цього створюються системи завдань за принципом: «Які симптоми відповідають тим чи іншим захворюванням? Де, в якій клінічній ситуації мені це знадобиться?» У процесі підготовки завдань необхідно враховувати різний рівень когнітивного розвитку студентів та створювати завдання різного рівня складності. Когнітивні технології дозволяють створювати умови для розуміння кожним студентом вхідної інформації.

На практичних заняттях відпрацьовуються групи вмінь, необхідних для адекватного сприйняття і переробки навчальної інформації, такі як: сприйняття і переробка інформації, що задана в письмовій формі; складання плану письмового тексту; виділення в тексті вихідних суджень і логічних висновків; написання конспекту підготовка реферату по заданій темі та ін. Когнітивний аспект в навчанні передбачає розвиток рече пізнавальної діяльності студента. У зв'язку з цим розвиваються навички сприйняття і переробки інформації, заданої в усній формі; конспектування усного мовлення; коментування усного виступу; постановка уточнюючих і додаткових питань до усного виступу; участь у дискусії та ін. Важливим вважається застосування пошукових умінь: пошук інформації в словниках і довідковій літературі, в засобах масової інформації, в мережі інтернет. У пошуках способів когнітивних технологій у навчанні варіативним компонентом моделі навчального процесу є різні засоби навчання в звичній нам формулюванні «засоби наочності»: таблиці, плакати, кіно- і відео-, схеми, демонстраційні програми тощо; технічні засоби навчання (кіно-, відеопроєктори, електронні дошки, комп'ютери); демонстраційне обладнання; навчальні, і контролюючі програми; джерела інформації на паперових та електронних носіях (підручники, хрестоматії, словники, довідники, книги, статті, ілюстрації, аудіозаписи, Інтернет); завдання для управління навчальною діяльністю учнів (збірки вправ, робочі зошити та ін.). Особливістю когнітивної технології є специфічні завдання, що застосовуються для управління навчальною діяльністю. Основна мета у подачі

інформації полягає в такій організації пізнавальної діяльності учнів, яка забезпечувала б розуміння ними досліджуваної інформації. Досягнення цієї мети сприяє певна структура занять: вхідний контроль, вивчення новій інформації; поточний контроль, діагностика та корекція, система домашніх завдань. Кожен студент виконує кілька завдань, що вимагає неодноразового вивчення та логічного аналізу джерел інформації. У результаті такої багаторазової логічного переробки досягається розуміння інформації (вбудовування нових понять у вже існуючу семантичну мережу за допомогою відомих або нових, але усвідомлюваних студентом, видів зв'язків). Одним з наслідків цього процесу є мимовільне збереження інформації в довготривалій семантичній пам'яті і її упорядкування відповідно до законів досліджуваної предметної області. У когнітивній технології особливе місце займає навчальна програма й контролююча з використанням комп'ютера. Альтернативою електронній версії завдань і тестів є робочий зошит.

Висновок. За допомогою описаних когнітивних прийомів можна досягти розуміння студентами структури та змісту інформації, що вивчається. Формування інформаційної компетенції по різних областях знання в рамках навчальних програм дозволяє студентам отримати якісні знання з конкретних медичних предметів.